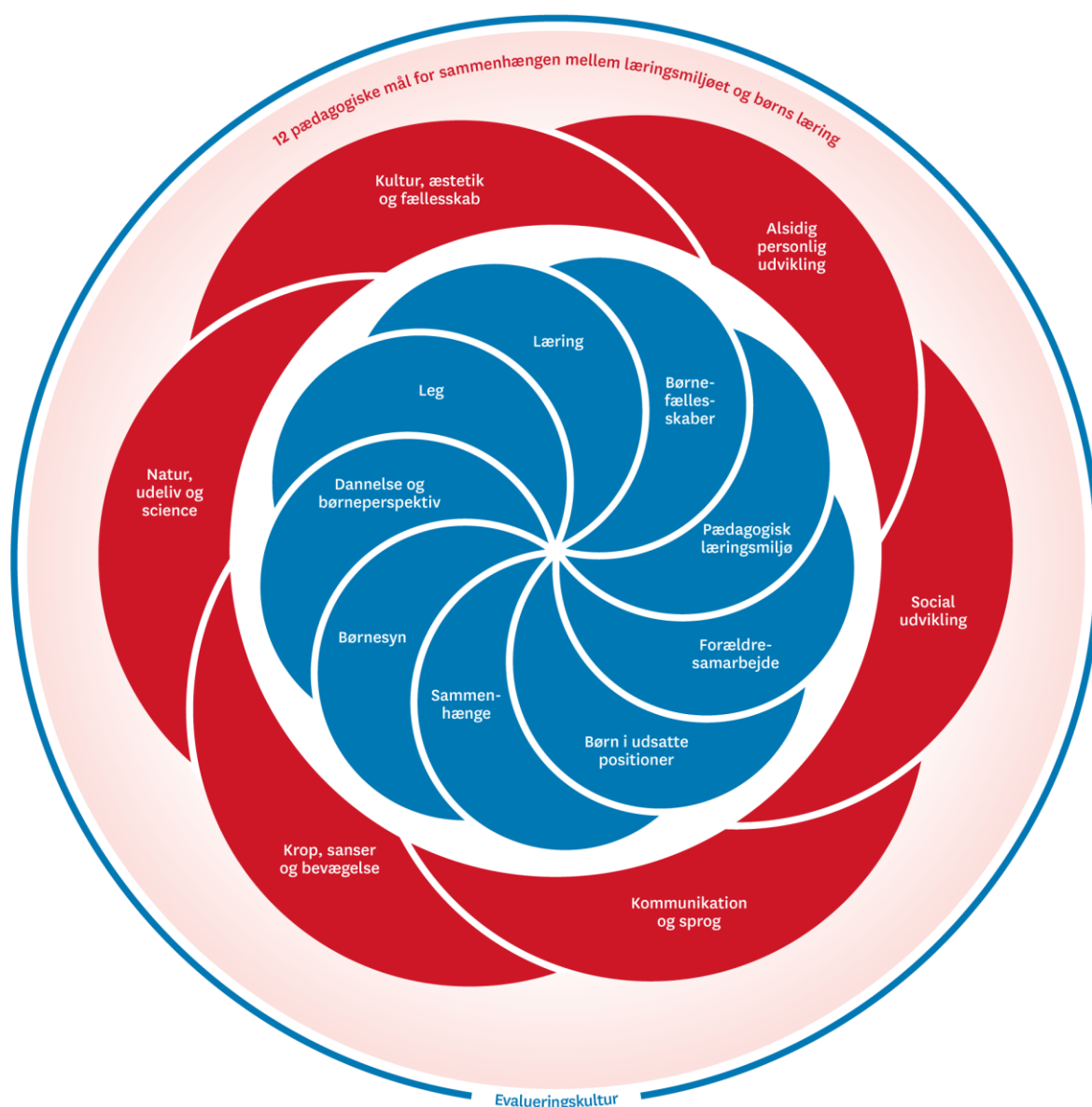

Pædagogisk læreplan for Sydstjernen 2020

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt de seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Rammen for at udarbejde den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven og dens overordnede

formålsbestemmelse samt den tilhørende bekendtgørelse. Loven og bekendtgørelsen er udfoldet i publikationen [Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold](#). Publikationen samler og formidler alle relevante krav til arbejdet med den pædagogiske læreplan og er dermed en forudsætning for at udarbejde den pædagogiske læreplan.

Hvem er vi i Sydstjernen?

Vi er en integreret institution med normering på 133 enheder, som er fordelt mellem vuggestue og børnehave. I perioder oplever vi at have flere vuggestuebørn eller børnehalebørn. Her sørger vi for at organisere os, så det kommer børn og voksne til gode.

Vi er beliggende i Albertslund syd, tæt på Kongsholmparken, et naturskønt område, som vi bruger flittigt.

Sydstjernen er et passivhus, hvilket indebærer et godt indeklima og lavere driftsomkostninger. Det er både en gevinst for miljøet og økonomien. Dette indebærer fx, at vi ingen tørreskabe har.

I Sydstjernen er børnene inddelt i basegrupper. I vuggestuen er det blå, rød og gul, og i børnehaven er det orange, grøn og lilla.

På hver base er der 2 pædagoger og en pædagogisk assistent/medhjælper. Udover det faste personale, har Sydstjernen også tilknyttet en 1/2 års studerende.

Vores åbningstider er 7 til 17, dog har vi udvidet åbningstid fra 6 til 7 til de forældre, der har et reelt pasningsbehov.

Sydstjernens kerneopgave er at give vores børn de bedste betingelser både nu - og i deres videre liv, når de forlader Sydstjernen.

I Sydstjernen er barnet en del af flere forskellige fællesskaber. Til hverdag er vi på baserne aldersintegreret, da vi tror på at børn i blandede aldre kan lære noget af hinanden. Men vi arbejder også med aldersopdelte grupper, for at målrette det pædagogiske arbejde. I vuggestuen opdeler vi børnene ud fra hvilket udviklingsstadium de er på, og i børnehaven arbejder vi i aldersgrupper.

Derudover er inklusion et vigtigt redskab i vores pædagogiske praksis. Der skal findes plads også til de børn, som har brug for en ekstra indsats.

Vi har særlig fokus på sprog og sprogets betydning, da vi tror på at sproget giver adgang til fællesskaber.

Vi har meget fokus på børnenes overgange, fx fra vuggestue til børnehave. Her besøger vuggestuen børnehaven, for at ruste barnet og give en tryk overgang.

Det gode forældresamarbejde vægter vi meget højt. Vi vil inddrage jer alt, hvad vi kan, mens jeres barn går i Sydstjernen og vi håber også I vil bruge os som sparringspartnere i forhold til jeres barns trivsel.

Her i Sydstjernen bruger vi Aula. Her skal jeres barn/børn skrives ind og ud, og beskeder mellem os og jer vil foregå her.

Pædagogisk grundlag for alle daginstitutioner

De centrale elementer er:

- **Børnesyn.** Det at være barn har værdi i sig selv.
- **Dannelse og børneperspektiv.** Børn på fx 2 og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.
- **Leg.** Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud.
- **Læring.** Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret.
- **Børnefællesskaber.** Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.

Til grundlaget hører også:

- **Pædagogisk læringsmiljø.** Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.
- **Forældresamarbejde.** Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.
- **Børn i udsatte positioner.** Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter.
- **Sammenhæng til børnehaveklassen.** Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv.”

Sydstjernens pædagogiske grundlag

▪ Børnesyn

Vi ser hvert enkelt barn som et individ med egne behov. De børn, der kommer i vuggestue i Sydstjernen, giver vi en hverdag der bygger på tryghed og med opmærksomhed på ikke at overskride barnets grænser, så barnet får opbygget en stærk tilknytning.

Vi har stor opmærksomhed på, at børnene bliver knyttet til os med en positiv opmærksomhed, tillid og nærhed. Vi tilstræber, at der altid er plads til at barnet kan afprøve forskellige sider af sig selv, fx også når barnet kommer til at gøre noget uhensigtsmæssigt overfor et andet barn. De voksne skal kunne rumme barnets perspektiv og strukturere sig, så det ikke bliver til skældud og irettesættelser. Vi har stor opmærksomhed på løbende at holde det i fokus, bl.a. når der kommer nye medarbejdere, som skal hjælpes til at støtte alle børn.

Hvert barn rummer mange ressourcer, og det er vores opgave at hjælpe dem til at finde frem til det, de er gode til, og støtte dem i at indgå i venskaber og lege. Det kan være et barns særlige interesse der dyrkes, som de andre også børn inddrages i.

▪ Dannelse og børneperspektiv

Vores børn i Sydstjernen er meget forskellige. Hos nogle børn arbejder vi med meget grundlæggende kompetencer, fx at agere i et fællesskab med mange børn og voksne.

I arbejdet med barnets dannelse er det af stor betydning, at barnet føler sig som en del af de daglige rutiner, og vi opfordrer derfor familierne til at børnene kommer hver dag.

Vi ser på det enkelte barns muligheder for deltagelse og retter indimellem særligt fokus på nogle børn, som har behov for tryghed og at være tæt med en nær voksen. Vi samarbejder med forældrene om, hvad barnet har af erfaringer og behov, så vi kan støtte barnet bedst muligt i at indgå i hverdagen.

Vi har fokus på at børnene bliver selvhjulpne; at de får flere færdigheder fx når der spises sammen, vi øver i at blive siddende, at spise med bestik og at samtale ved måltidet.

▪ **Leg**

I vuggestuen støtter vi de enkelte børn i at lege med legetøjet, og vi har en særlig opmærksomhed på at se legen fra barnets synsvinkel, fx når barnet tager legetøjet med fra det ene rum til det andet, da det er en del af barnets leg. I perioder har børnene lært os, at det er andre rum og aktiviteter der kan være interessante end det, vi forventede. Vi har stor nysgerrighed ift. hvad barnet selv opsøger af lege, det har medført at børnene flere gange om ugen kan vælge hvilken stue de vil være på. Vi har hele tiden opmærksomhed på, hvad de enkelte børn har behov for.

I børnehaven er vi optaget af børns relationer og deres mulighed for at være med og indgå i lege, eller begynde en ny leg. Når de er i pudrummet, er der altid en voksen som guider ind i andre børns lege eller nye lege, og vi er opmærksomme på, om nogle børn evt. falder ud af legen. Vi har ind imellem målrettede legedage i børnehaven, hvor vi hjælper børn til at bruge legetøjet hensigtsmæssigt, støtter relationer og udvikler legekompetencer.

I Sydstjernen har vi en ambition om, at alle voksne kan og regelmæssigt indgår i lege med børnene. Det forpligter os til at indgå aftaler i personalegruppen og at alle voksne øver sig i at lege med.

▪ **Læring**

Vi er i Sydstjernen opmærksomme på, at alle børn bliver støttet i lige netop den udvikling, de er i gang med. Det kan ske ved, at vi i en periode er meget tæt på barnets leg, og hjælper barnet til fx at kunne indgå på flere måder i lege med de andre børn. Vi ser efter, hvad det enkelte barn selv er optaget af, så når det viser interesse, er vi klar med nye oplevelser eller viden.

Der er store variationer i, hvad vi skal gøre for at et barn kan deltage. Der kan være brug for forberedelse eller barnet har brug for at sidde tæt på en voksen - eller der er særlige regler for nogle børn. Det er også en vigtig del af børnenes læring at vide, at mennesker er forskellige.

Vi hjælper børnene med, i trygge rammer, at få mange forskellige erfaringer, og blive udfordret af ture, aktiviteter og kropslige udfoldelser. Samtidig har vi stor opmærksomhed på læring i rutinesituationer. Det kan i vuggestuen være ved spisning og i børnehaven det at rydde op efter sig, men også selve frokosten og de mange krav, den stiller til barnet.

▪ **Børnefællesskaber**

Vi arbejder på at alle børn har nogen at lege med, og vi laver systematiske skift mellem aldersopdelte grupper og at integrere børn på tværs af alder. I Sydstjernen arbejder vi på at få børnene til at indgå i konstruktive og udviklende fællesskaber, hvor vi støtter den positive udvikling hos barnet. Det kan være når de større hjælper de mindre, men det er også, når et barn skal guides til at lege mere med jævnaldrende.

Når børn flyttes fra vuggestuen til børnehaven vurderer vi, hvor det nye barn vil have gode muligheder for at trives og få gode relationer. Når et barn flytter fra vuggestue til børnehaven, flytter barnet altid sammen med en kammerat til den nye base.

Børnene bliver guidet til at indgå i de større fællesskaber. Når nye børn begynder i Sydstjernen er vi opmærksomme på, om barnet er vant til at indgå i større grupper, med andre børn og voksne. Nogle børn skal hjælpes til at kunne trække sig, når de store fællesskaber bliver for voldsomme, i vuggestuen kan det være at komme op og sidde i en barnevogn.

I Sydstjernen tager vi ansvar for barnets og børnegruppens trivsel og mistrivsel og ændrer taktik, hvis det er nødvendigt.

Pædagogisk læringsmiljø

I Sydstjernen er det i baserne, vi planlægger aktiviteter til den kommende periode, så der er muligheder for både at være i store og i mindre grupper. Løbende har vi fælles temaer i hele huset, fx *Min krop* eller *Hvor bor jeg*, temaerne kommer både fra børn og voksne. Et eksempel kan være at en gruppe børn går i skoven i nogle dage, hvor alle børn får en fortrolighed med et nyt sted, og vi samler ting, vi efterfølgende bruger i børnehaven. Vi kan fx lave grankoglemænd.

En spontan aktivitet, vi kan sætte i værk, er dans i pudrummet, så vi får mulighed for at bruge kroppen sammen indendørs. Desuden har vi børnehaven mulighed for at spille spil med en mindre gruppe børn, hvor børn fordyber sig i samspil med den voksne. Der er rigtig megen læring i at respektere regler, vente på tur og blive siddende, til vi er færdige i det lille fællesskab om spillet.

I vuggestuen bruger vi rutiner aktivt i læringsmiljøet. Børnene med til oprydning. Vi gør det tydeligt, hvor legetøjet hører til, ved at der er billeder på kasserne. Inden frokost er der et barn der hjælper med borddækning, og efter frokost stiller hvert barn sin tallerken på vognen, efter at madresterne er skrabet i skraldespanden. Inden børnene skal sove finder barnet selv sin pose til tøj, og tager selv sit tøj af og lægger det i posen.

Generelt har vi overvejelser bag hvilke børn der har muligheder for lege sammen, i den inddeling vi vælger at lave af børnene, - et eksempel herpå er, at de ældste børn samles som gruppe i en periode op til deres afslutning af børnehavelivet

Dagen igennem er der mange muligheder på baserne. Vi er opmærksomme på, om der er behov for at igangsætte noget for en gruppe børn, også i ydertimerne.

Samarbejde med forældre om børns læring

Hente- og bringe situationer er meget betydningsfulde for samarbejdet. Vi er åbne, inddragende og opmærksomme på at være imødekomende. Vi spørger ind til, hvordan barnet har det hjemme.

Vi går højt op i det individuelle samarbejde med forældrene i Sydstjernen. Vi tager ansvaret for at have et godt samarbejde. Vi har en del møder med forældre med behov for en samtale om barnets udvikling. Der er også faste samtaler i løbet af den tid barnet er i Sydstjernen, de kan bl.a. handle om barnets sproglige udvikling, men på møderne gives der også plads til dialog om familiens dynamik, hvor vi oplever at forældre bliver tillidsfulde, åbner for deres oplevelser og det bliver muligt at give sparring.

Forældremøder bruges bl.a. til at informere forældre om relevante temaer, som bestyrelsen har indflydelse på, der tales fx om opdragelse og kommende skolegang. Der er stor opmærksomhed på at formidle skriftligt både på tavle og via Aula.

De sociale arrangementer er hyggelige og mange deltager fx i sommer- og julefest. Der er forældre der bruger fx julefesten til at få en snak med personalet og få drøftet overvejelser omkring deres barn. Mange forældre deltager, og forældre hvis børn leger sammen, får lært hinanden bedre at kende. Vi er opmærksomme på, at nogle forældre synes det er svært at komme, når de ikke kender nogen, og så sørger vi for, at de sidder sammen til en start.

Børn i udsatte positioner

Vi er optaget af, at børn med udfordringer bliver understøttet i at indgå i fællesskabet. Vi har været på kurser i Sprogligt Samspil og Low Arousal. Vi kan vælge at lave en lille gruppe, hvor vi gør tingene i stille og roligt tempo, og de børn der har behov for ekstra ro, derfor kan komme til orde.

Vi ser børnene som enkeltindivider og mener, at der skal være en stor rummelighed overfor børns forskelligheder. Nogle børn har behov for for-forberedelse til konkrete aktiviteter, og nogle har behov for at være helt tæt på en voksen, som barnet er tryk ved. Barnet kan også hjælpes ved at personalet vælger at det skal være tæt på eller på afstand af andre børn, for at støtte dets trivsel og udviklingsmuligheder. Børnene kan også støtte hinandens udvikling i lege eller rutiner, som vi er nysgerrige efter at få øje på og efterfølgende at skabe rammer for.

I Sydstjernen har vi løbende et samarbejde med PPR, det kan handle om konsultative forløb, hvor vi undersøger hvad der er på spil, og hvad der skal til for at barnet kan rykke i udvikling. Det kan være redskaber som fx at barnet i en kort periode dagligt får hjælp til at indgå i leg. Der er i perioder et tættere samarbejde med forældre, når der ses en adfærd hos barnet, der kan opleves som svær at håndtere eller anderledes end sædvanlig.

Sammenhæng til børnehaveklassen

I børnenes sidste år i Sydstjernen arbejder vi på at give den samlede årgang en ældstegruppe-identitet på tværs af baserne. Vi cykler med dem – alle skal kunne beherske en tohjulet cykel ved skolestart. Vi arbejder i små grupper med at løse opgaver. Børnene får hver sit penalhus og en mappe. Vi samarbejder med skolerne om at forberede børnene, så overgangen glider så let som muligt. I Albertslund arbejder alle kommende skolebørn på første del af "Min Bog", som er et materiale, vi sammen med barnet udfylder om barnets hjem, børnehave og senere skole. Vi afholder et forældremøde i samarbejde med skolen, og en lærer fra Herstedlund skole kommer hos os og gennemfører et 9 uger langt lege/lære-forløb i det tidlige forår. På den måde får de en fornemmelse af, hvordan man arbejder i skolen. Fra år til år udvælges fælles sange og lege for årgangen i hele kommunen.

Arbejdet med de ældste børn starter op senest 1. september og fortsætter frem til børnenes overgang til fritidsinstitution den 1. maj. Personalet arbejder med fokus på et pædagogisk læringsmiljø, hvor der er særligt fokus på at styrke børnene forudsætninger for at kunne mestre en positiv overgang til skolen. Der arbejdes med at styrke børnenes sociale kompetencer, mod, nysgerrighed og selvhjulpethed. Børnene støttes og guides i at deltage i vokseninitierede aktiviteter og kravsituationer, at vente på tur og udsætte egne behov, samt at være en god kammerat og indgå i forskellige meningsfulde børnefællesskaber.

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

Inddragelse af lokalsamfundet

Sydstjernen ligger i et område med masser af muligheder, som vi dagligt benytter. Vi har skov, fodboldbaner, Tueholmsøen og naturcentret Herstedhøje. Vi bruger naturen omkring os ved for eksempel at samle blade og grene til kreative aktiviteter. Samtidig bruger vi naturen til at finde dyr vi kan lære om. Vores aktiviteter i naturen er tilrettelagt efter årstiden, fx samler vi blade om efteråret og om sommeren plukker vi blomster.

I vores dagligdag bruger vi gerne Dyregården, her kommer vi helt tæt på og får kendskab til bondegårdsdyrene.

Her kan børnene fodre dyrene, klappe dyrene, være med til at malke og meget andet. Børnene kan også komme på en tur med en hestevogn.

Ældstegruppen i børnehaven kommer én gang om året en tur til Vikingelandsbyen. Her kan børnene opleve, hvordan det var at leve i vikingetiden. Man får vikingetøj på og er med til at lave maden fra bunden. Børnene ser også hvordan maden bliver lavet over bål.

Yngstegruppen i børnehaven tager én gang om ugen til Musikskolen, hvor der bliver danset og sunget. På Musikskolen bliver børnene undervist og lærer begrebsmusik, for eksempel synger de "inde i min hånd" med et rasleæg, hvor de får en forståelse for forholdsordene.

Ved bjerget (Kongsholmparken), hvor man også kan opleve Børnefestugen, tager børnehaven og vuggestuen hen og oplever naturen og blandt andet finder trolde Thomas.

Børnefestugen er en fast tradition for hele Albertslund kommune. Den varer i 3 dage, og i alle 3 dage opholder vi os dagen lang på pladsen, hvor der fra år til år bliver valgt et overordnet tema, som hver institution selv har et ansvar for at udføre. Blandt andet ved udklædning, bålmad, samle skrald og bytte det til en pandekage i pandekagehuset.

I vuggestuen bruger vi flittigt de lokale legepladser, hvor børnene kan udfolde sig motorisk fx ved hjælp af trampoliner og hængebroer.

Ved juletid benytter både ældstegruppen i vuggestuen og hele børnehaven kirken, hvor vi deltager i krybbe spillet og synger julesalmer. Børnene får også serveret risengrød.

Biblioteket kan bruges i forbindelse med oplæsnings- og andre arrangementer, samt lån af bøger.

På Legeteket kan man låne legetøj og bevægelsesremedier til institutionen. På en tur kan man låne deres trafiklegeplads eller deres skønne have.

Hele Sydstjernen bruger Albertslundcentret, især i juletiden, hvor ture går til centret for at se den flotte julepynt. Langs kanalen ser vi på ænderne, skulpturen af krokodillen, samtidig øver vi os i hvordan man går på tur.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

Det fysiske børnemiljø

For at mindske støjniveauet opdeler vi børnene i mindre grupper, hvor vi benytter os af flere rum, udearealerne og nærmiljøet. Vi anviser børnene i at tale i et almindeligt toneleje og vi voksne er opmærksomme på, at vi er gode rollemodeller overfor børnene.

Vores baser er opdelt i forskellige legezoner, hvor vi f.eks., har et pudenum til fysisk udfoldelse, en zone til at stimulere finmotorikken og et område til stillesiddende aktiviteter.

Vi har valgt at adskille vuggestuens og børnehavens garderobe for at give ro og plads til fordybelse, når der skal tages tøj af og på. Legepladsen er opdelt i vuggestue og børnehave for at gøre det mere overskueligt for børnene. Det giver plads til, at vuggestuebørnene kan øve sig på deres udviklingsniveau og kan komme hen i børnehaven, når det føler sig klar til nye udfordringer.

Det psykiske børnemiljø

For at styrke det psykiske børnemiljø arbejdes der med gensidig respekt, børnene imellem. Via sprog og handlinger, anviser de voksne børnene, hvordan man opfører sig overfor hinanden og hvordan der tales med, til og om hinanden. Vi fortæller børnene hvad de gerne må, i stedet for hvad de ikke må.

I hverdagen er vi opmærksomme på at skabe plads til forskelligheder. Dette gør vi ved at italesætte over for børnene at vi f.eks. ser forskellige ud, spiser forskellige ting og kan nogle forskellige ting.

Det æstetiske børnemiljø

Indretningen af rummene står hver base for. På baserne er rummet opdelt i legezoner, uden en tydelig markering. Der er tydeliggjort hvilket aktiviteter der passer hvor. F.eks. har vi røde madrasser i vuggestuen, som viser: her kan du tumle rundt, og i børnehaven har vi multifunktionelle rumdelere som kan bruges til opbevaring af legetøj, til at lege på og til opdeling af zoner i rummet. Børnenes produkter hænges op på væggen og sætter deres præg på rummet. Løbende forbedrer vi rummets indretning, så det tilpasses børnenes behov og den børnegruppe, vi har.

De seks læreplanstemaer

Alsidig personlig udvikling

I Sydstjernen vi arbejder med alsidig personlig udvikling ved at værne om, at hvert barn har noget, der er deres eget, i det store fællesskab. Fx i vuggestuen har barnet sin egen tøjpose med billede på, så barnet selv kan finde den og komme sit tøj i.

I børnehaven har hvert barn sin egen skuffe og garderobeplads med billede og navn.

Både i børnehaven og vuggestuen giver vi børnene mulighed for at sætte deres spor, fx ved at få deres tegninger hængt op.

Vi arbejder på at skabe et læringsmiljø, der er præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, som gerne skal give barnet gåpåmod og styrke til at deltage kompetent i de planlagte aktiviteter. Dette opnår vi ved at fordybe os i et emne, som enten er planlagt af de voksne eller det, som fanger børnene lige nu og her.

I opbygningen af læringsmiljøet har vi barnets kompetencer/niveau i vores overvejelser. Altså aktiviteten er tilpasset til, hvor barnet er nu. Det skal bl.a. være med at til "skubbe" barnet, til at udforske, være nysgerrig og blive udfordret, uden at det overgår dets evner eller overskrider dets grænser. Her skal vi som pædagogisk personale anvise og støtte barnet til at gå sine egne veje.

Vi er opmærksomme på, at børn skal lære at mærke efter og sige fra overfor noget, de ikke bryder sig om. Børn, som er midt i en god leg, må have lov til at beskytte legen ved at sige nej til flere deltagere. Samtidig arbejder vi med at det også kan være dejligt at lukke flere ind i leg. Vi er nysgerrige på, om der er mønstre i hvilke børn, der afvises og om det er de samme børn, der afviser igen og igen.

Vi ser og inddrager det barn, der ikke af sig selv er opsøgende og tager initiativer. Det gør vi ved at gøre barnet "interessant" for de andre, og trække os, når flere kommer til.

Vi arbejder på at støtte barnet, hvis det kommer ud på usikker grund. Det prøver vi at gøre ved italesætte, undersøge via iPad'en fx, udfordre et barn i det, det syntes er svært, og opmuntre barnets tillid til eget potentiale.

Praksisfortælling:

En gruppe børn var på tur på marken i et naturforløb. De blev fanget i et voldsomt tordenvejr og mange børn blev meget skræmte. Især en dreng blev meget bange og ville efterfølgende ikke på tur, og ville ikke på legepladsen hvis det var gråvejr. Her mødte vi ham med forståelse, omsorg og gjorde alt for at han kunne føle sig tryk. Vi fandt tordenvejr på iPad'en, vi samarbejdede med forældrene, vi læste bøger og så italesatte vi hans følelser. Det gav pote og nu er han tryk igen.

Social udvikling

I Sydstjernen har vi legen som omdrejningspunkt for social udvikling.

Igennem legen som både kan være faciliteret af de voksne, eller barnets frie leg, øver barnet konfliktløsning og samarbejde.

Ved en konflikt i børnehaven er det fx vigtigt at se bagom og undersøge, hvorfor den opstod, anerkende de følelser, der er på begge sider og derved hjælpe børnene ud på den anden side og helst som venner igen. I vuggestuen anerkender vi voksne børnenes følelser og sætter ord på, samtidig viser vi med gestik og ved at se det forurettede barn.

Vi voksne kan hjælpe ved at være guidende, understøttende eller tilbagetrukne.

I vuggestuen hjælper vi det lille barn med at danne relationer og samtidig lærer de gennem os, at udvise empati.

I børnehaven hjælper vi børnene med at udvikle hensigtsmæssige legerelationer, og støtter børnene i leg på tværs af alder og sociale kompetencer.

Det gør vi bl.a. ved at øve børnene i at lytte og se på venners "signaler" - er hun glad, er han ked af det? Og ved at hjælpe børnene med at byde ind i en leg og guide dem videre.

Samling:

I vuggestuen benytter vi bl.a. en sangkuffert og her får børnene lov at vælge en sang, det er med til at udvikle en køkultur og en øvelse i at vente(alle kommer til).

I børnehaven læser vi historie, synger og leger (fx. Kimsleg, Lille hund) og samtaler om dagen.

I julemåneden åbner vi kalender, fortæller og læser julehistorier, tænder lys og stjernekestere.

Ture:

Vi vælger ofte ud fra relationer/venskaber, når vi går på ture i mindre grupper, hvor vi øver på at følges, modtage kollektive beskeder m.m.

Vi benytter ofte "skoven" og her kommer samarbejdet i fokus, bl.a. når der skal bygges huler, samles pinde, blade og kogler eller flyttes større grene.

Måltid:

Ved spisning deler vi ofte børnene i venskaber samt en blanding af store og små, dermed kan de større børn hjælpe de yngre børn.

Under måltidet føres mange lange og til tider sjove samtaler. Vi venter på tur (hvis der skal åbnes en madpakke/drikkedunk). Desuden er vi nysgerrige på hinandens madpakker, hvem har smurt den, hvad kan man lide/ikke lide, hvem har hvad med, eks. hvem har ostehaps eller rosiner osv...

Kommunikation og sprog

I Sydstjernen har vi særligt fokus på sprog og sprogets betydning i børnefællesskaberne. Det er en værdi for os at skabe det bedste sprogstimulerende miljø vi overhovedet kan, da vi tror på, at sproget også giver adgang til fællesskaber. Vi undersøger hvad der er på spil for barnet, så det føler sig forstået. Vi tilpasser krav til de enkelte børn, så de kan deltage i fællesskabet med de ressourcer, de har. Vi forsøger bevidst at sammensætte børnegrupper for at underbygge sprogstimulering.

Der arbejdes i hele huset på at løfte hvert barns kommunikationsniveau. En del af personalet har uddannet sig i "Sprog i Samspil", en evidensbaseret arbejdsmetode som nu er grundlaget for vores arbejde med at udvikle børnenes sprog. Det indebærer bl.a. at vi bruger positiv og anvisende kommunikation i samspillet med børnene; vi siger hvad de må i stedet for hvad de ikke må. Vi går i øjenhøjde og samtaler med dem - vi råber ikke eller skælder ud.

Det indebærer også, at vi bevidst venter længe på et lille pip af et svar, har dialoger med mindst fem skift og stiller åbne spørgsmål og at vi faciliterer og deltager i leg. Vi følger børnenes spor, husker hvad vi talte om i går, udvider sproget i samtalen og arbejder bevidst med placering af børn i mindre grupper. Dette giver børnene lyst til og mod på at byde lidt mere ind i samspillet for hver gang. Vi taler MED børnene og ikke TIL dem. Vi opfordrer forældrene til sprogligt udfordrede børn til at gøre det samme.

Samtaler med børn kan foregå alle vegne. På basen, i garderoben, ved frokost og bleskift, inde eller ude, eller fordybet i en fælles aktivitet. Vi synger og rimer, når vi kan komme til det. Vi sætter ord på hvad vi gør, samt på barnets handlinger og følelser. I vuggestuen følges hvert barns sproglige udvikling løbende i et tjekskema, og der arbejdes intensivt med sprog i mindre børnegrupper, fx ved hjælp af dialogisk læsning. Ved overgang fra vuggestue til børnehave udfyldes et TRAS-skema til Tidlig Registrering Af Sprog. Derudover tester børnehaven alle børn med "Rambøll sprog" ved hhv. 3, 4 og 5 år.

Ud over det daglige arbejde med sproget har vi et særligt og målrettet fokus på de børn, som har sproglige udfordringer og måske ikke udvikler sig alderssvarende. Vi samarbejder med kommunens PPR.

Krop, sanser og bevægelse

På vores legepladser har børnene rig mulighed for at bruge krop og bevægelse i forskellige sammenhænge. I sandkassen styrkes sanserne både med hænder og fødder (alt efter årstid). På løbecyklar og mooncars stimuleres balance, styrke og motorik. Derudover har vi trampoliner i jorden, som styrker kropsbevidsthed, balance og krydskoordination.

Hverdagsting, som stole, skamler osv. bruges som tumleredskaber i vuggestuen

Både ude og inde gør vi brug af motoriske baner, balancebomme og klatretårne, som er med til at udvikle og stimulere børnenes krop, sanser og bevægelse. Vi vejleder børnene, guider dem til at prøve selv og hjælpe dem med at udvikle sig.

Indendørs har vi fokus på at styrke børnenes selvhjulpenhed, fx ved at de selv tager overtøj af og på. Vi har et stort pudrum, hvor børnene kan tumle, og vi kan justere aktiviteter og motoriske lege eller forhindringsbaner, alt efter børnenes behov og niveau.

Vuggestuebørn, som er klar, kan vælge at komme på børnehavens legeplads hvor de kan lege vildt, og på højere niveau.

Ældstegruppen cykler i efterår og forår.

Natur, udeliv og science

I Sydstjernen arbejder vi med temaet, natur, udeliv og science, i forskellige former. På vores legeplads har vi vindruer, æbletræer og en lille køkkenhave, som bidrager til forståelsen af udelivet. Her lærer vi, hvornår frugterne bliver modne, hvilke farver de får og hvordan de smager. På den måde giver vi børnene en oplevelse af fra jord til bord. Derudover kan man arbejde videre med nedbrydelsen af frugterne hvis ikke de bliver spist, eller om hvilket dyr der bidrager til nedbrydelsen.

Børnene skal opleve naturen tæt på, hvor der er mulighed for at kunne mærke, hvordan den føles at røre ved, og hvordan det er at være i naturen. Vores nærmiljø er fyldt med natur og vi skal ikke mere end 500 m væk fra institutionen, før vi rammer en skov.

På ture ud af huset kan vi undersøge, hvad der gemmer sig og hvordan naturen mærkes. F.eks. hvordan føles en regnorm, en bænkebider eller en edderkop. Vi tager dyrene med hjem i små bølter og undersøger dem med mikroskop. Vi kan også samle blade, og opdage at der findes forskellige blade, så kan snakken gå på hvilket blad der hører til hvilket slags træ.

Dyregården, som ligger i vores nærområde, bliver frit benyttet og bidrager til børnenes forståelse af dyrene. Her oplever børnene bondegårdsdyrene i levende live, de får lov til at røre, fodre og høre dem.

Vores legeplads er også fyldt med forskellige trætyper, som f.eks. kastanjetræer, bøgetræer og forskellige nåletræer. Træerne afgiver forskellige frugter, som vi f.eks. bruger til kreative aktiviteter. Der skabes en sammenhæng mellem de ting, vi finder på ture ud af huset samt det vi finder på legepladsen.

Hvert år, når ældstegruppen er i Vikingelandsbyen oplever børnene, hvilket forhold man havde til naturen i gamle dage. Her laves alt i naturen og fra naturen. Der samles brænde til at lave mad over bål, der piskes smør af fløde og der bliver fortalt vikingehistorier.

Udover vikingelandsbyen, tager vi afsted til Mini Science. Mini science er skoleklasser, som laver forskellige boder, hvor de 4 grundelementer (Ild, Luft, Vand, Jord) bliver præsenteret. Skoleklasserne laver forsøg, som børnene kan deltage i og observere.

I vuggestuen har vi også taget sciencedelen til os. Vi har f.eks. lavet isterninger, hvor børnene har siddet med dem og oplevet isterningen smelte mellem fingrene.

Hvert år deltager børnehaven i et naturforløb. Her kommer der en naturvejleder som tager børnehaven med på tur i nærområdet. Her læres der om forskellige emner.

I vuggestuen har vi en fast udedag, som bliver tilbragt på legepladsen. Derudover har hver base en fast turdag. Børnehaven er ude hver dag i et bestemt tidsrum.

Kultur, æstetik og fællesskab

Sydstjernen har mange forskellige traditioner. Vi bestræber os på at tilpasse de forskellige traditioner til det enkelte barns udvikling. Vi arbejder med forskellige læreplanstemaer i aktiviteterne inden for hver af Sydstjernens traditioner. Vi tegner, maler, klipper og synger.

En tradition er fx julen, som i Sydstjernen starter i slutningen af november. Børn og voksne glæder sig til julen og laver aktiviteter i vuggestuen og børnehaven. I vuggestuen kan en aktivitet være at lave julepynt til stuen. De største børn fra vuggestuen og børnene fra børnehaven, besøger den lokale kirke og laver pynt til det fælles juletræ i Sydstjernen.

Af andre traditioner har vi fastelavn med udklædning, tøndeslagning og klip af pynt. Til påske har vi påskefrokost for børnene, karsesåning, klippe påskepynt og finde påskeæg.

Vi er optaget af at give børnene en forståelse af egne og andres kulturelle baggrunde og traditioner. Det kan give mulighed for, at børnene er sammen med hinanden på en anden måde, end man ellers er i hverdagen. På den måde kan der arbejdes med forskellige æstetiske udtryksformer.

Følgende er eksempler på de forskellige traditioner i Sydstjernen:

Traditioner:

- Fastelavn: slå katten af tønden, klippe pynt.
- Påske: påskefrokost, så karse, klippe/klistre.
- Børnefestugen og forberedelse op til BFU.
- Sommerferien: forskellige temaer og ture i afdelingerne.
- "Bag for en sag" i oktober.
- Halloween: udklædning. I bh. afdelingen har der været forskellige aktiviteter.
- Sydstjernens fødselsdag i oktober (med fx bamsefødselsdag).
- Julen: julefrokost, kirkebesøg, klippe pynt, luciaoptog, juletræ, bage småkager.
- Musikskoleforløb for de yngste børnehavebørn.
- Scienceforløb for børnehavebørn.
- Naturforløb med naturskolen for børnehavebørn.
- Teater og biograf for børnehavebørn.
- Cykelture, både cykelvogn og på egne cykler.

Forslag til fremtidige traditioner:

- Kigge på andre kulturers højtider f.eks. Eid
- Afspejling af forskellige kulturer gennem mad, tøj, sansning.
- Forældreinddragelse f.eks til madlavning, tøj, kulturuge.

Evalueringskultur

I Sydstjernen har vi i øjeblikket ikke en egentlig evalueringskultur. Vi har reflekteret, mere end vi har evalueret, på vores personalemøder.

Det daglige arbejde skal gerne bygge på løbende refleksioner over vores praksis. Alt hvad vi evaluerer, skal foregå i et fælles forum, hvor andre kan få glæde af det nedskrevne.

Vi arbejder på at få indarbejdet en kultur på personalemøderne, hvor flere tager ansvar, og dermed ejerskab, for afvikling og indhold. Ved at starte med at referatet fra sidst bliver læst højt, sikrer vi os at vi kan fortsætte, hvor vi slap ved sidste møde.

På sigt håber vi at kunne systematisere vores indsamling af data (f.eks. feltnoter i lommen eller en logbog, hvor man går fra 10 min. før fyraften og tager notater), så vi har konkret materiale at evaluere ud fra. Det kan fx være et forældrearrangement, et tema eller et forløb i aldersopdelte grupper. Vi drømmer om at have en række mapper, som indeholder materiale og erfaringer fra sidst, vi arbejdede med emnet eller aldersgruppen.

Vi nedskriver jævnligt praksisfortællinger, som belyser hændelser i hverdagen. De kan bruges til samtaler med forældre, men også til evaluering af læreplansmålene.

Vi vil evaluere arbejdet med den pædagogiske læreplan på vores årlige personaleweekend.

På vores personaleweekend bruger vi "Relationscirklen" til at afdække børn og forældres relationer til personalet for at sikre, at alle børn og forældre har en god relation til personaler i Sydstjernen.